

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 60. Quid addendumcirca potestatem Episcopi in dispensanda irregularitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

466. Q. 60. Quid addendum sit circa potestatem Episcopi in dispensanda irregularitate. Re. §. 1. Trid. sess. 24. c. 6. De ref. sic habet: Liceat Episcopis in irregularitatibus omnibus & suspensionibus ex delicto occulto provenientes, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis aliis deductis ad forum continentium, dispensare. Et in quibuscunque casibus occultis etiam Sedi Apostolicæ reservatis delinquentes quoscunque sibi subditos in diocesi sua per seipso aut Vicarium ad id specialiter deputandum in foro conscientie gratis absolvere imposita pœnitentiâ salutarî.

467. §. 2. Is, cum quo dispensatur, debet propriè esse subditus Episcopi dispensantis, ita ut habeat domiciliû aut saltem quasi domiciliû in eius diocesi, habitando per majorem anni partem, aut ut sit vagus. Nec sufficit esse peregrinum, Castrop. n. 8. Ipse autem dispensans debet esse verus Episcopus dispensandi, unde Archiepiscopus respectu subditorum Episcopi suffraganei, etiam quando actu visitat vel quando fit appellatio ad ipsum, aut quando Episcopus dispensationem injustè negat, secundum Suar. Sanch. Castrop. n. 6. dispensare non potest. Alii tamen probabiliter contradicunt saltem in casu appellationis ob injustam denegationem dispensationis. Docet etiam Pignat. tom. 6. conf. 99. n. 39. contra alios Archiepiscopum non posse dispensare in irregularitate vel suspensione cum subdito Episcopi suffraganei absentis, qui Vicarium ad hoc non deputavit, nam etiam non habet talem jurisdictionem in talem subditum, nisi in casibus à Jure expressis, qualis non est hic.

468. §. 3. Etiam non possunt vi Tridentini hic dispensare Prælati Regulares, quamvis à Sede Apostolica habeant in suos jurisdictionem quasi Episcopi.

E. III.
20. I.

Ed. mor.
P. Clav dii
La Croix

Tom. VII

ca.

scopalem, quia proprie non sunt Episcopi, de quibus solis loquitur *Trid.* Nec habent dicecesin, & ita etiam habet declaratio apud *Gall.* supra, docentque etiam *Suar.* & *Sanch.* in *Decal.* l. 2. c. 11. n. 7. *Pignat.* supra *Sperell.* decis. 111. n. 92. & tunc eo plurimi, contra *Henriq. Rodrig. Sayr. Avil. Portel. Castrop.* & alios. An autem possint vi alterius privilegii, videri debent dicta n. 141. Addunt *Garc.* & alii cum *Leur.* supra num. 3. etiam non posse Prælatos Episcopo inferiores, quamvis habeant jurisdictionem ordinariam & quasi Episcopalem respectu sæcularium, sed hos debere recurrere ad Sedem Apostolicam. Addit *Pignat.* nequidem posse vi hujus facultatis *Trid.* ex declaratione *Greg. XIII.* dispensare Cardinales in ecclesiis sui tituli, non enim ideo sunt verè Episcopi.

§. 4. Docent *Suar. Bonac. Sperell.* decis. 31. n. 469. *Pignat.* & alii, etiam non posse vi *Trid.* dispensare Capitulum Sede vacante, quia ad illud non transeunt, quæ Jure speciali conceduntur Episcopo. Oppositum tenent *Henriq. Rodrig. Sayr. Ventrig. Pirh. Piafec. Bened. Sanch.* De Matr. l. 8. d. 2. à n. 10. *Barb.* De off. Episc. alleg. 39. n. 16. *Less.* in auct. v. *Absolutio* cas. 10. *Castrop.* d. 6. p. 7. n. 7. *Leuren.* in Vicar. q. 478. quia hæc potestas competit Jure quidem speciali, attamen Ordinario.

§. 5. Verba illa *Trid.*, in dicecesi sua... in foro ⁴⁷⁰ conscientie, tantum tangunt & limitant Episcopi potestatem quoad absolutionem à reservatis, hinc in irregularitate dispensare potest etiam existens & etiam existentem extra dicecesin, & etiam pro foro externo, quia huic potestati dispensandi non apponuntur hæc limitationes, *Pignat.* n. 49. *Suar. Sanch. Castrop.* n. 9. & 14.

Tom. VIII.

ooo

§. 6.

471. §. 6. Notant *Less. & Dicast.* d. 7. n. 1065. Episcopus, si irregularis sit, posse alteri delegare facultatem dispensandi secum in eis casibus, in quibus ipse potest dispensare cum subditis suis, quia illa potestas est ipsi ordinaria, ergo delegabilis, cum non prohibeatur, & ipse non debet esse deterioris conditionis quam alii.
472. §. 7. Episcopus aut quisvis alius, qui habet facultatem dispensandi in omnibus irregularitatibus præter ortam ex homicidio voluntario, potest dispensare in irregularitate orta ex homicidio justo quantumvis voluntario, quia vox homicidium in moralibus significat injustum, quale prohibetur in Decalogo, per præceptum, *non occides*, *Cajet. Suar.* aliique multi cum *Dicast.* n. 1093.
473. §. 8. Si homicidium injustum voluntariè sit perpetratum, quamvis occasio fuerit ex rixa inopinatè orta vel etiam ex joco, manet reservatum Papæ, *Mol. Suar.* aliique cum *Dicast.* n. 1099. qui tamen dicit etiam non esse improbable quod docent *Cón. & Avila*, nempe tale homicidium non esse reservatum Papæ, quia, qui successus irâ occidit auctorem rixæ, non videtur omnino voluntariè fecisse.
474. §. 9. Episcopus dispensare potest in homicidio occulto pro defensione propria facto, quamvis injustum fuerit, eò quod commissus sit excessus in moderamine inculpatae tutelæ, quia cum factum sit non ex proposito & absoluta voluntate occidendi, sed in propriam defensionem, non est in se volitum, neque censetur voluntarium, uti requirit *Trid.* ita authores communiter cum *Dicast.* n. 1102.
475. §. 10. Probabilius est Episcopum posse dispensa-

E. III.
20. I

Th. mor.
Claudii
La Croix
Tom. VII

ca.

dispensare in irregularitate ex injusta mutilatione occulta, quia *Trid.* tantum excipit homicidium injustum, per homicidium autem non intelligitur mutilatio, uti habet declaratio apud *Galle.* n. 3. & *Pignat.* n. 36. nam etiam exceptio illa solius homicidii firmat regulam in contrarium pro casibus non exceptis, *Mol. Suar. Tol. Dicast.* n. 1106. contra *Sanch. Henriq. Med. & alios. Nec obstat,* quod *Gl. in Clement. 1.* De homicid. dicat mutilationem æquiparari homicidio, nam id verum est quoad incurrendam irregularitatem, non quoad dispensationem illius.

§. 11. Episcopum posse dispensare in irregularitate etiam ad forum contentiosum deducta, quando finito iudicio punitum est delictum, docent *Sanch. in Decal. l. 2. c. 11. n. 21.* alique, quos citat *Barbosa* in collect. ad *Trid. sess. 24. c. 6.* De reform. quam sententiam *Dian.* apud eundem dicit esse practicè tutam.

§. 12. Si occultè excommunicatus publicè celebrat Missam, potest in ista irregularitate dispensare Episcopus, quia celebratio ista non est in ratione delicti publica: è contrà, si publicè excommunicatus occultè celebret, absolvi non potest ab Episcopo, uti resolvit *S. Congreg.* apud *Pignat.* n. 31.

§. 13. Si quis ante ætatem susceperit Ordinem, & jam habeat ætatem ac delictum sit occultum, potest Episcopus dispensare in ea irregularitate & suspensione, si autem necdum habeat ætatem, dispensare non potest. *Pignat.* n. 35. ex declaratione *S. Congreg.*

§. 14. Episcopos in locis, in quibus receptum non est *Trid.* non posse uti hac facultate habet declaratio apud *Galle.* n. 1. & idem tenent

nent *Suar. Garc. Sanch. De Matr. l. 8. d. 34. Pignat. n. 22.* quia non videtur æquum acceptare gratias & non onera.

480. §. 15. Non posse nunc dispensare Episcopum cum injusto etiam occulto homicida (quo nomine venit etiam mandans & consulens, *Tol. Garc. Leur. n. 4.*) nequidem ad Ordines minores aut Beneficia simplex docent *Gutt. Sayr. Garc. & alii cum Leur. contra Henriq. & Zerol.* verba enim *Trid.* clarè excipiunt homicidium voluntarium etiam occultum. Et quamvis *Nav. Henriq. Sayr. Mol. Apil. Rodr.* putent Episcopum dispensare posse in homicidio casuali etiam non occulto saltem ad Ordines minores jam susceptos vel Beneficium simplex, eò quòd putent *Trid.* circa hoc nihil immutasse, tamen adhuc contradicunt *Tol. Ugol. Garc. Leur. n. 5.* quia *Trid.* dicit: & exceptis aliis deductis ad forum contentiosum.

481.

DUBIUM IV.

Quæ sint irregularitates ex delicto.

- » **R**esp. I. Est, ob iteratum Baptismum seriò & scienter: estque irregularis tam rebaptizans, quàm rebaptizatus, etsi in rebaptizante irregularitas tantum fit partialis, ne Clericus ad altiorem Ordinem possit ascendere, neque incurrat, si rebaptizatio fit occulta, *Cov. Tol. M. Leo, p. 5. f. 358. v. Bon. d. 7. q. 3. p. 3. Laym. l. 1. t. 5. p. 5. cap. 2.*
- » II. Ex violatione censuræ, v. g. si eâ innodatus, actum aliquè Ordinis solenniter exercent, nisi invincibilis ignorantia excuset. *Laym. c. 3.*
- » III. Ob peccatum, quo Clericus seriò & scienter actum Ordinis sacri, quem non habet, solenniter exercent. *Bon. l. c. p. 6. Laym. l. c.*

IV.